

No. 22.

Virmdeena 2. (14.) Juni

1869.

Rahdita jās.

Gelschsemmes finnas. No Nīhgas: Domehnu teefas pawehlechana, tā meschus glahbt, — daschu mažūtajū apgoħda schana. No Pehterburgas: Amerikas generalis Verdan. No Dēfas: Schamil.

Akremures finnas. No Wahzemmes: protestantu kapulzeschanahs Worms. No Wihnes: Wihneschu fuħbsa pahr faru leiseen, — Egip̄es wiż-kehnisch. No Ħixxelkis: pahr bleħdiggo Engl. Kapteinji Palmeru. No Italijs: pahr Krennivilles sleyfaweeem. No Nōmas: Neaples kiehnisch Franzis II. No Nēbes: Kandeeschu aiseħschana no Grečijas — dasħas libbeles ar Turkeem un — ar lauptidjeem. No Seemel-Amerikas: feeveeschī pagehr wiħreeschū teefas. No Japans: eł-kidige dumpis.

Jittas jaunas finnas. No Nīhgas: Skohneeku preka-deena, — waħru-smehra fabrikis. No Kursemes: dasħadas finnas.

Jounakhs finnas.

Wissaugħata uafe walidamam senabtu laista. Kā Nuhjenes dr. briedwlaishonas swiekkus swiejtijus. Mušiba malkha dñiħwib. Pa-liħbas dñiħwas preeħx ta' swieħtrejnejka Scherberg eenħħluschas. Abielle. Andeles finnas.

Pecikkumā. Dini pirkst. Sleyfawibas darbs Teħpatos 14ta Merz 1867. Rabu padohms.

Gelschsemmes finnas.

No Nīhgas. Widsemmes gubernijas awijs schinnis deenās neffusħas finnū pahe meschu kohfchanu, ko te ihsumā arri fawwem lassitajeem preeħxha zellim. La finna skann tā: Katris, kam kahds mesħs peederr, gan peeminnehs to leelu pohstu, ko pa teem gadbeem 1858 libds 1862 padarrija tas-tauriñsch jeb tahrps, ko fawza par Nonnu. Tas-pohsts wehl taggad pee daudi mescheem kħaidri redsams un tik ween mas taħdi pußsaugu preeħchu meschi toreis palikkha swieki. Schi preeħchu meschu atleekumu taggad aktal draude zits pohsts, proħti, tas misu-tahrps, kas kohħi irr wairojees un ja ween pee laika negħdahs winna abtru wairoħschanaq aksawew, tad schee tħarrpi ihxla laikha wiffus muħsu preeħchu mesħus pagħallam ispobstib. Lai gan schis misas-tahrps arween biji atridbams muħsu mesħħos, komehr tas neħħadju juhtam fuħbi kħadha.

Darrija, tapeħż, ka tas til retti biji useetams. Bet peħz taħs faufas un karstas waffara 1868ta gadda, kif tam misu-tahrpm isdeweess warrent wairottees, warr kħaidri redsejt, kahdu pohstu fħee pee kohleem darriju fischi; jo katra mesħħa useet preedes, kam rettas, rettas bruhnas skuijas flaht un arri taħħas, kas jau pawissam nokaltuħħas, kam appaħs misas at-roħd wairak sortes fħadu misas-tahryu. Scheem tħarrpeem palihds wairottees neween taħda fausa waffara, kā mums ta pħerha bija, bet arri ta eerasta kohku-zirrħanha un fawwħiħanha, proħti, ka nozirstus kohħus ar wiffu misu, sarreem un galloħtni atħażu mesħħa guuttoħt wesselu gaddu. Baltijas domehan walidħan wissiem kroħna mesħħa kungeem Widsemme us-dewi, bes karwexħanahs toħs no misas-tahrpa apskħadetus kohħus ħnozist, toħs nomisoħt un scho misu libds ar wisseem fmalkumeem, kas pee zirrħanha gaddiżiż-sħeesh, fadedsināħt, un arri wissahm aprin k-waldidħanahm pekkohdinajuse, kroħha sem-neekeem pawehleħt, ka lai tee sawas gruntas kohħus ne-ħażżejha pa waffaru guuttoħt ar wiffu misu, bet ka lai nomiso un to misu ar wisseem atleekumeem tuħlin fadedsinā. Bet kaf nu scho misas-tahrpu is-niħżi nħażu tilik tad ween warr isdoħtees, kaf wisszaur to is-niħżi-nasħħan-as-farru prett minnem eefah, tad gan irr weħejama leeta, ka d'sim-tħalli sawas mesħħos arri taħs breesħas, kas zaur peeminnu tħarrpu żellħas, weħra nentu un pawehleħtu sawas mesħħus tħriħt no teem atleekumeem, kas zaur malkas-zirrħanu zeblu fsejħi un ka newħħeletu sawas mesħħos malku woi balkus pa waffaru atħażu nemisotus, bet ka pawehleħtu nomisoħt un misu libds ar jitteem atleekumeem wiss-weiħla pirmas Juni meħnesha deenās fadedsināħt.

No Nihgas. Augsta waldischana daschus Ewangelißkas Lutteriskas draudses gannus apdahwinajuse ar gohda-wahrdeem un gohda-sühmehm. Par konsistorialrahenteem eezelti: tas konsistorialaffessors Willigerode un Behfu prahwests Kähbrandt Jaun-Peebalgā. Selta-kristus dabbujuschi: Nihgas apr. prahwests Schilling Ahdaschōs, Lehrpatas prahwests Mickwiz, no Marias-Magdalenas draudses, Werowas prahwests Haffelblatt, Kambi draudse, wezzakajs mahzitajs Girgensohn Behrnawā, mahzitajs Bohrt Trifte un mahzitajs Dehnr Wendawā.

No Pehterburas. Jau preefsch kahdahm 10 deenahm te irr atnahzis tas Amerikas fabeedrotu walstu generalis Verdan, kas isdohmajis tahs jaun' mohdes flintes, ar kahdahm taggad muhsu gehgeru bataljoni tiks isrihkoti. Generalis Verdan tadeht us Pehterburgu nahzis, lai warretu klah buht, kad muhsu karra-wihri ar tahm flintehm teek isrihkoti un kad prohwchs schaut, lai warretu wissu istahstiht un skaidri parahdiht, ja kur missetohs, woi kur ko newarretu saprast pee schahm flintehm, kas Amerikā taisitas un no ka leela daska jau schē atwesta. Generalis Verdan taggad wisszaur Eiropu reiso, waldischanahm sawas flintes peedahwadams. Winna flintes ahtri peelahdejamas un dauds warroht schaut weenā paschā eefahkumā. Schahweens eijoht 1500 fohtus tahp un tohs pirmohs 500 fohtus ittin taisni. Keisera meesas-gwardija jau irr ar schahdahm flintehm apbrunaota.

No Odeffas. Kreewu awises daudsina, ka wezzais Schamils effoh Odeffā atreisojis. No schejenes — ta safka — winsch eeschoht us Konstantopeli un no turrenes us Melka pilssheftu, pehz Muamedaneeschu eeradduma pee sawa praweefsha kappu Deewu luht.

Ahrsemmes sinuos.

No Wahzsemmes. 1mā Juni (20tā Mai) Wormses pilssheftā sapulzejahs Wahzsemmes Protestantu weetneeki, kohpā farunnatees un nospreest, kahdu atbildi pahwestam doht us to nepeeklahjigu aizinaschanu, ar ko tas arri Protestantus aizinajis us winna konzihli Nohmā sa-eet un ar fattotu basnizu un draudsi pawiffam saweenotees. Rahdahs, ka pahwests pahr tahm zittahm kristigu tizzibu draudschim mas sinn. Jo ja winsch tahs zittas tizzibas gruntigi pasichtu un pahrsinnatu, tad winsch newarretu tik neleetigas dohmas nemt sawā prahṭā, wissus aizinah, lai weenigi winna prahṭam padohdahs itt ka pascha Deewa prahṭam. Sinnams, ka Protestantit tam kreetu atbildi dohs un tam issfaidrohs, ka winni ne-ees mis winnam par patikschani noahrdiht to skaitu us skaidreem Deewa-wahrdeem dibbinatu ehku, ko winnu wezztehwi preefsch 350 gaddeem uszehlu-schi. Greeku patriarks arri sawā laikā pahwestam labbu atbildi nosuhlijis un Armenieeschu basnizas

galwa sajjis tā: „Pirms pahwests eedohmajahs tahs daschadas kristitas draudses par weenu saweenoht, labbak buhtu ismeklejis un iefchikhriš tahs strihdes, kas tam irr starp sawas paschas basnizas beedreem un atkal, kahdi tee cemesli, kas jau tif dauds simtus gaddus tohs kristitus weenus no ohtreem schkīr. Pahwesta waldischana neturrabs vis pee Kristus Garra un mahzibas, bet pee sawas pīfau-ligas waldischanas un tas irr tas leelakais schkelschanas eemejslis, un kamehr tas naw welts no zetta ahrā, tamehr mehs newarram us tahdu sapulzeschahnōhs eet, kuras nospreedumi preefsch numis neko negeld un kam nekahdas ihlas gruntes naw u. t. pr.“ — Sinnams, ka zittadu atbildi un grahmatai laiduschi Wahzsemmes fattoli, itt lischligi pahwestam peeglaudidamees. Tee raksta: „Refad tu ne-essi pē-kuffis wissus, kas tawai tehwa apgahdaschanai wissa fattolu-semme ušlizetti, tizzibas-weenadibā saturreht kohpā un arr' tohs, kas alloschanas un netizzibas tuksneji noslihduschi un no ta labba ganna pulzina atschlihnschees, pamahziht, lai tee grecschahs atpakkat un lai saweenojahs. Tapehz tu essi wisseem, kas atschlihnschees, gribbejis plaschi tahs durris atwehrt un ar mihestibas halsi labbinadams tohs aizinajis us leelo konzihli, kas nahkoschā laikā tahs neaptrai-pitas debbes kehnineenes patvehrumā ap tawu fw. gohda-frehslu sapulfees. Tas irr tahds darvs, kas kristigu lauschu tehwam par ihstu gohdu, ta irr tahda sapulzeschana, ko gaididami, engeti tāpat kā zilweti lihgsmi gawile. Wiehs sakam tam Wissu-schehligam pateizibu, ka tu schinni muhsu laikā palizzis tas nepeetuffis pastahwigs zihnitajs par basnizas brihwestibu u. t. pr.“ — Rahds millions kātolu schai grahmatai sawu wahrdu parakstijuschi.

No Wihnes. Wihneeschī schehlojahs pahr sawu feisere-ni, ka ta jau eeffsch pahri gaddeem nemaš ne-parahdotees laudis, lai gan wissa familija, prinschī un prinzessis ar zitteem laudihm sa-eijotees; winneem tas israhdotees tā, itt ka Wihneeschī zaur to teekohht smahdeti un newati. Un schahs winnu dohmas apstiprinoh tā, ka feisereene reisu reisahm ilgaku laiku usturrotees Ungarijā un tur laudihm rahdotees neween dahrōs un kumedinu nammōs, bet arri wissas tahdās weetās un basses, kur dauds laudis faet un t. pr. Ar schahdu isturreschahnōhs feisereene Wihneeschī padarroht nepelnitu faunu un tā israhdotees, ka Ghstreikjas feisereene labbaki gibboht buht Ungarijas kehnineene.

Wehl no Wihnes. Egiptes wize-kehnisch naw tifween nahzis ar Eiropas leelwaldineekem saweizinatees, bet arri apnehmecs tohs usaizinah, pee sevis us to deenu, kad to Suezes kanali, pawiffam gattawu, ar zerremoniju braufschanai atwehrs. Lad wehl winsch to gribb, ka lai wissas waldischanas scho kanali apstiprinotu us wisseem laikeem par tahdu, kur wisseem kātra laikā brihw bes kahdas kibbeles-

Schanas zauri braukt, täpat meera-, ka arri farra-lailä. Dohma, ka Eiropas waldishanas ar tahdu padohmu buhshoht meerä, jo tas effoht wianahm paschahm par labbu.

No Chstreikijas. Daschi lassitaji gan wehl atminnehs, ko preesch gadda woi diweem gaddeem stahstijam pahr kahdu Englanedeschu kapteinu Palmeri, kas Prahgas pilsehētā nehmabs peerahdiht, ka kahds skrohderis pehz keisera Franz Josefa dñihwibas tihlojis un ka winsch, Palmers, to taunn darbu is-nibzinajis. Atminnehs arr, ka to nabbagu skrohderi ka sleykawu zeetumā turreja un ka wiana seewa no is-bailehm faslimma un nomirra. Iau tad israhdi-jahs, ka Palmers tihri mellsus ween grahbstoht un ka winna usrahdischana un lecziba effoht tikkai is-dohmati neeki ween. Toreis, finnams, winnam to blehdibu newarreja til gaischi peerahdiht un wiana zelchs palifka brihws. Tapehz winsch ar scho nedarbu, kas tik labbi neisdewahs, meerā nebuhdams, luukoja Turku semmē labbaku laimi. Palmers kahdu laiku usturrejees Peras dattā un tur fataijsjees sultanan tahdu stikkis israhdiht, ka sleykawas pehz winna dñihwibas tihlojoh. Winsch pee diweem zilwekeem nodewis paglabbah tahdas nahwigas bumbas un kad wiss tik taht bijis gattaws, ka to sleykawa darbu warreja pastrahdaht, tad Palmers pats nogahja pee leelwesira un tam meldeja, kas prett sultanu effoht kahjas un nodeerajahs, ka Hamlin Pascha un Mu-stapa Fazil Pascha effoht tee wainigee. Leelwesirs arr dabbuja finnaht to weetu, kur bumbas paglabatas un wissu to ristigi tà atradda. Bet kad nu to leetu skaidri ismekleja, tad usgahja, ka Palmers pats tas nedarba isdohmatajs un rihkotajs effoht. Englandes wehstneeks nu liffa Palmeru sawangoht un apnehmabs pahr to gahdaht, ka scho blehnu tehwu no schahdahm pelnas dohmahm freeti isahrsteschoht.

De Italijos. Pahr to slepkaawibū Liworno pilsechtā taggad dabbujam skaidrakas sinnas un tāhs israhda, ka ta slepkaawiba zehlusehs no atreebschanahs ween. Grahfs Krennewille schoreis tik ween tē zauri reisojis un pee ta Chstreiki konjuta Ingirami peemittis. Slepkaawi, sinnams, laikam effoht pahrsat-tijuschees un tadeht to konsuli noduhruschi, kas ne-weenam ueko launu ne-effoht darrijis. Bet Kren-newille pats tai laikā, kad Chstreiki Liworno pilsechta — preefsch 20 gaddeem — usnehmuschi, ef-foht kā assinu-suns ar Italeescheem strahdajis un bresmigi atreebees par to, ka pilsechtneeki ilgi Chst-reikeescheem pretti turrejuschees un negribbejuschi pa-dohtees. Slepkaawneek taggad effoht teefas rohka un tas ihstais effoht wahrdā Negro. Winna tehws un brahlis tai laikā, kad Chstreikeeschi tē waldiju-schi, tiskuschi us Krennewilles pawehleschanu no-schauti un winsch pats pee fawu peederrigu lihkeem toreis dabbujis negantu pehreenu. Kad nu naw ne-fahds brihnumis, ka Italeeschu karfas assinis tē mel-lejuschas atreebschanu un brihnumis ween effoht tas,

la Krennewille wehl eedrohschinajes apmestees schai
pilsfehtu, fur tabdus warras-darbus pastrahdais.

— Bittas finnas atkal stahsta zittadi un falka, ka fchi slepkawiba effohb zehlusehs no Italijas eenaideekeem, laikam no Mazzina, kas redsedami, ka Italijs ar Ekhstreikju ka labbi draugi atkal gribboht fabeedrotees, to negribboht zeest un pataut un zaurschahdu taunu darbu tehnicius atkal gribboht faribdihc eenaidā, ihpaschi lai Italijs netisku pee tahda spehla, ka dumpinecki to newarretu apgahst un republiku eetaisfih.

No Rohmas. Awises daudzina, — bet to
wehl ihsti newarr tizzeht, — ka zitt'reisejs Neapeles
tehninsch Franzis II. gribboht no Rohmas aiseet.
To winisch darrishoht tadeht, ka naudas truhkums
peegahjis un Italijsa winnam wiana ihpaschu mantu
neistohdoht til ilgi, kamehr winisch Italijsa paleckoht.
Tadeht arri Franzijas un Chstrikijas waldishanas
fenn jau winnam dewuschas to padohmu, lat no
Rohmas aiseijoht, tad Italijsi waijadsechoht winnam
winna mantas isdoht. Dürdehs, woi tà buhs teesa.

No Atchnes, 3schâ Mai. Turku konsulis teem
wehl tè buhdameem Kandeescheem finnamu darrjis,
fa no 10ta lihds 17to Mai tee wehl tè buhdami
diwi Franzijas dampfluggi us Turku waldischangas
rehkinu 4 reis braufschöht us Kretas jeb Kandijas
fallu un lai tadeht wissi tee, kas bes mäfsas grib-
boht us mahjähm braukt, taggad brauzoht lihds,
jo pehzak bes mäfsas wairs neweddischoht. Tadeht
tad schinnis deenâs wairak fa 2000 zilwei us Kan-
diju aksbraukuschi un parih' laikam aisees tee peh-
digee, kas lihds schim tè mittuschi.

Greeki suhds, fa Turku waldischana wehl nebuht nedarrohrt ta, fa Parijhes konferenzè norunnahts un nospreests. Turki no scheem pagehrohrt tahdas leetas, fo winnu ministeri nemas newarrohrt peenemt un zaur fo tee Greeki, fas Turku walstè dsihwo, warrohrt pasaudeht sawas tautas teesas, un Turki arr aisleedsaht sawa walstè lassihit Greeku awises. Tee eshoht jauni eenaida eemesli, pahr fo agrak nemas nejinnajuschi. Dauds Turku pilsschtaas Greeki teekoht no teesahm nepateesi spaiditi, kam neka newarrohrt pretti atturretees tadeht, fa Greeku waldischana patte wehl kavejotees Turku andeles pilsschtaas par jaunu cezelt sawus konsukus.

Noschehlojama buhschana ta, fa Greeku semmes waldischanai lihds schim nebuht naw isdewees tohs laupitajus sawaldiht un isdeldeht. Iau preefsch trim mehnescheem us pawehleschanu fahds palkawneeks ar labbi leelu pulku farra-wihru gahjis scho nelaimi slahpeht; bet lai gan wisch, wina offizeeri un sal-dati sirdigi strahdajuschi, tomehr seemeta pusses gubernijas laupitaji sawu ammatu strahdajoht arween tapat fa agrak un rahdahs ta, itt fa Greeku semme no schahs nelaimes nelad netilschoht wakä. Kas tad nu fa waina, fa neisdohdahs? Waina effoht

ta, ka fakertohs laupitajus teesas ditti taupoht un ka teem elles-prauleem effoht beedri un draugi starp daschadahm kauschu fahrtahm, kas winneem palihds. Arri Turku rohbeschu sargi effoht kuhtri pee ta palihdscht; jo lad laupitaji zeefchi teek dsennati, tad tee pa to brihdi dohdahs pahr rohbeschu un patwehru mu atrohd Turku walste.

No Seemet-Amerikas. Bil Seemet-Amerikaneechi lejni ar sawu leelu brihwibiu, to pee mums wissi nemas newarr saprast. Bet tas jau sinnams, ka, jo zilwelam kahdas mantas irr, jo wairak winsch pehz tahm fahro. Ta Amerikaneecheem nekad wehl naw deesgan ar sawu brihwibiu. Teem naw deesgan, ka wisseem wihrercheem sawas pilnigas wallas un teesas pehz sawas galwas darriht, kas til semmestikumeem naw pretti, arri feewischlas griff tahdas paschas wallas un brihwibas, lihds runnah taldi-chanas darrischanaas. Jau reis kahda walsti bija feewischlahm to brihwibiu dewusch, bet dris to atkal nozehluschi, tapehz, ka newarrejusch nekahda galla tift un trohfnis un strihdis bijis bes galla leels. Taggad nu atkal feewischlas pulzejotees kohpä, turroht sawas runnas un pagehroht, ka winnahm arr' buhs wehleht pee wissahm walsts darrischanaahm sawu padohmu doht. Jo lad nu winna zittreisejeem wehreem, teem melneem Neegereem, effoht wissa pilniga brihwiba rohfas, tapehz tad ne winnahm? Woi tad winnas stahwoht masakä wehrtibä nekä Neegeri?

No Japanas. Japanä tas eefschigs karschs wehl nekä naw beidsees, lai gan nefenn awises tahdas finnas daudsinaja, ka dumpis effoht noslabpehcts. Mikados effoht warrenu juhras-spehku aissuhitiis us Holodadi, ko dumpineeli apfehduschi.

Bittas jannas finnas.

No Nihgas. Jau pahri gaddos Nihgas skohlas us to fabeedrojuschihs, saweem skohlas mahzelteem tahdu preeka-deenu sagahdaht, fur tee wissi kohpä plaschä Deewa jauskumä us semmehm warr papreezatees. Schahda deena ihpaschi irr kahda fwehtdeena waffaras eefahkumä, fur behrni no saweem skohlmeistereem woi skohlmeisterenehm wadditi, papreech sapulzejahs Dom-basnizas seftä, fur kohpä kahdu dseefimu nodseed un tad ar musihka pawadditi dohdahs us Nihgas-Dinaburgas bahnusi, fur pa dselsu-zektu aissbrauz us Oghri un tur nu wissu deenu dabbas jauskumä ispreezajahs, kamehr wallara teek us mahjahm wadditi. Sinnams, ka schahda preeka-deena irr ihpaschi puisehneem un ihpaschi atkal meitenehm. Schogadd' 25ta Mai meitenes sawu preeka-deenu jau noswinneja un puiseni to swinnehw wehla.

No Nihgas. Daudseem muhsu lassitajeem ir us semmehm buhs labbi pasihstams tas „Belgeeschu wahgu-fmehrs,” ko Nihgas kohpmanni reisu reisahm zaur schahm lappahm laudihm peedahwajuschi. Laikam schis wahgu-fmehrs buhs atrasts par labbu, ko warr saprast no ta, ka kohpmanneem jo gaddus wairak schi prezze no ahrsemmehm biß ja-eegahda.

Sinnams, ka schahda no zitturenes ewesta prezze newarreja buht til lehta un tadeht daschi isdarboju-schees paschi tahdu fmehru fataischt, kas teem tomehr naw wis isdeweess. Bet nu d'stirdam, ka Nihgas kohpmannis Köhnke lungs, pats Belgija eedabbijs to flunst, ka schahdu fmehru fataischt, taggad us Weischu dambja tahdu fabriki etaifa, fur schahdu wahgu-fmehru taisihs un, sinnams, pahrdohs par dauds lehtaku tirgu. Fabrika ehka jau gattawa un laikam nahloschä mehnesi darbu esfahls.

No Kursemmes. Dohrbes meestina 22trâ Februari brangas leelas damf-wehjafudmallas, kas preefch 10 gaddeem no jauna uszeltas un pahri par 4000 rubleem mafsa, ar ugguni aissahjuschas, ka nekahda glahbschana wehja deht nau bijuse. Schahde leela! — Mesch am u ischä, us Zelgawas pufsi, nefenn basnjä uszehla un eefwehlija jaunas ehrgeles, ko Leepajas ehrgetu taisitajs Kahrlis Aleff. Herrmann, nelaika Hermanna dehls, ka sawu pirmo darbu, ko nel. tehws gan eefahzis taischt, bet dehls heidsis, parahdija. Ehrgelehm effoht 12 halsis, 2 mannuäli, pedahle un koppelles, un flanna patihkama un labba. Lai ehrgelu taisitajam ka jaunam eefahzejam Deews palihds fawa tehwa pehdäas eefsch flunstes leetahm staigaht un tehwussemmei un kaimian draudsehm labbas ehrgeles uszelt un zaur to nel. tehwa gohda-wahrdu tahlak ustur-recht. — n —

Jannakohs finnas.

No Pehterburas. 26. Mai (telegr.). Keiseriska angstiba, Leefirstene Besarewna schodeen laimigi dsemdejuse jaunu Leefirstu, kas krisibä dabbija to wahrdu Aleksanders.

No Genf pilsf. 31. (19.) Mai. Zittreisejs Neapeles kehnisch ar sawu angstu gaftaschhu no Rohmas nahldams te irr cereisojis.

No Vibnes. 2. Juni (21. Mai). No Pehterburas finnahm dabbijam d'sirdeht, ka Egiptes wize-kehnisch kahdu palihgu us Pehterburgu aissuhitiis, tur isklaascht, woi augstam Kreewu Keiseram tas buhtu pa prahtam, lad winsch to apmekletu.

No Prahgas. 3. Juni (22. Mai). Te tahda finna tikkuse, ka kehnineene Isabella Juni mehn. beigäss ar saweem pawaddoneem schurp atreisofchoht un kahda dahrspille apmettischotees.

No Madrides. Republikaneeschi Korteseem apfohlijschi, ka winna nekahdam pilnigam nospreediumam pretti nozel-schotees. Salka, ko dris eezelschoht pastahwigu waldischana.

Wissangstaka ukase waldivamam senahtam laista.

(Skatt. Nr. 19. Beigum.)

16) Bes schihs gadskahrtigas masinaschanas nau-das irr semnekeem atwehlehts, wehl ihpaschias emafschanas mafsaht wai skaidrä naudä, jeb ar tahdeem walsts-papihreem, kas 5 prauzentos auglus nefs, pebz scho papihru ta laika zennas. Schahdas emafschanas teek eerehkinatas eefsch pirkshanas-naudas nolihdsinaschanas un us to tad arri no nah-kama gadda noteek ta atrehkinaschana no tahs gadskahrtigas masinaschanas-naudas pehz ta mehra no

5½ prazentehm par to eemakkatu summu. Tahs tāhdā wihsē ahpuffe termina maffatas maffaschanas newarr masakas buht par 100 rubl. pehz to ta laika papihra zennu.

17) Teem semneekem, kas sawus semmes gabbalus par sawu ihpaschumu grīb eemantoh, waijaga to Baltiskas domehnau-waldischanas pahrwald-neekam sinnamu darriht un turklaht arri tahs winneem pahr to semmes-gabbalu bruhēschānu eedohdas isslihdīnaschanas-aktes peenest. Domehnau pahrwald-neeks pehz sinnamas kahrtas un bes kahdas kaweschanas nosakka, fā schi wehleschana jaisdarra, pahr tahm pirkshanas-luntraktehm, kas semneekem isslihdīnaschanas-aktu weetā tahs semmes-gabbalu eeman-toschanas deht rohkā jaeedohd un pahr to masina-schanas-summu, kas no ta grunteeneka no nahtama gadda pehz tahs pirkshanas tahs ar to paschu laiku beigdamas rentes weetā jaeedsenn. Kad frohna-muischu semneeki tohs semmes-gabbalus par sawu ihpaschumu ussahkušči waldisht, tad teem japadohdahs tahm līkumu-noteikschānahm, kas tāi apgabbalā pastahw.

18) Tee schē noteilti preefschrafsti taggad tikkai geld preefsch tahdām muischām, kas gluschi pascha frohna-waldischāna stāhw. Frohna-muischu ministerim teek usdohts, kad winsch ar teem peenahkameem ministereem un ar Baltisku guberniju general-gubernatoru fassinojees, sawus padohmus preefschā līkt pahr to, kahdā wihsē schihs tē nolikta nosazzishanas arri preefsch tahm muischām buhtu bruhējamas, kas pehz saweem ihpascheem preefschrafsteem teek wal-ditas, t. i. preefsch muischām, furras līhds ar wissu sawu pilnigu semmes-leelumu, sinnams arri ar wissu semneeki-semmi wai us ilgaku jeb us nenoliktu laiku, irr atdohtas waffas-klauschu bruhēschāna jeb kahdai eeriltei.

19) Līhds ka schi ukase islaista, tad domehnau-teefas waldischānai arri wairs nam nekahda dālliba jeb sīnna pee sem frohna muischām dīshwodamā semneeki waldischanas pahrraudīschanas, pee wīnnu walsts-waldischanas pahrraudīschanas, pee wīnnu kālpojamām un dohdamām frohna- un walsts-gaitahm un rekrūschu-dohschānahm, pee semneeki skohlu pahrraudīschanas, tāpat wīnnai arri ta waffa suhd, frohna-muischās kaut kahdam tahs teefas un tohs peenahkamus aldoht un ussilt, kas muischās-polizejas waldischana eelsch to frohna-muischu rohbeschām, furrahm no dīmītahm muischām schīrti pagasti irr, pahreet tahs weetas pagasta-wezzaku rohīs, ja dāschfahrt tahs peenahkamas waldischanas neatrohd par labaku un derrigaku, muischās-polizeju renteskungam ustizzeht. Ja tas tā fur noteek, tad peeminnetahm waldischānahm sīnna jalaisch us general-gubernatoru un turklaht jaisskaidro, kahdas leetas pehz tas tā notizzis. Tais walsts aprinkōs, pee furrahm pa dāllai frohna-muischās un pa dāllai dīmītas mui-

schās peederr, teek ta muischās-polizejas waldischana atdohta wai walsts-wezzalam, wai muischās grunteenekam (dīmītsfungam), fā nu augstala waldischana patte latrreis to par labbu atraddihs. Zittas leetas sem frohna-muischām dīshwodamā semneeki stāhw sem tahm teefas-buheschānahm, kas semneeki-leetas tāi semme pastahw un ar sawahm walsts- un waldischanas-eerikschānahm irr padohti teem tahs weetas semneeki-līkumeem un zitteem preefschrafsteem.

Waldisdams senahts nekaweeses to isdarriht, kas jadarra, lai schi pawehle tilku peepildita.

Tas gruntsrāfts irr no augstas Keiseriklas Gohdības tā parakstīhts:

„Alekkanders.“

Pehterburgā, tāi 10tā Merz 1869.

Kā Ruhjenes drāndse brihwlaifchanas-fwehtkus fwehtijusi.

(Slatt. № 21.)

Kad bija paehduschi, tad leelkungs runnaja us weefiem: winsch effoht atnahzis us scheem fwehtkeem līhds ar Latweescheem preezatees. Winsch tizzoht, ka arri zitti Ruhjenes draudses leelkungi buhtu atnahkuschi, ja nebuhtu zaur landtaga un zittahm darīschānahm aiskaveti; jo schee fwehtki neween semneekem, bet arri wīaneem — leelkungeem — effoht dahrgi, tadeht ka wīnni arr' pee tahs ekas buheschānas strahdajuschi, kurrāi preefsch 50 gaddeem Keisers Alekkanders I. grundi lizzis. Preefsch schihs ekas usbuheschānas fawedduschi semneeki akminus, lākūs, bālkūs un zittas preefsch buheschānas waijadīgas mantas. Winni gahdajuschi meisterus, kas lai to leelu buhvi wadditu. Kad ta ekā no ahpuffes gattawa bijusi, tad wīnni gahdajuschi atkal par eekshypuffes eerikschānahm: par galdeem, krehfleem un gultahm. To wīnni darrijuschi zaur līkumu pahrlabboschanu, kurrus Keisers 1849, 1860 un 1863 apstiprinajis. Zaur tādu līkumu pahrlabboschanu effoht semneeki no klausītajeem par rentineekem un no rentineekem par grunteeneem palīkuschi. Nu warrejuschi semneeki jau schinni ekā dīshwoht, bet tomehr wīnnai truhzis wehl eelschīgs gresnumis, fā: bīldes, speegeli un zīts, kas dīshwojamas istabas jaukas darra. Tādu gresnumu wīnnā dabbjuži zaur jauneem pagasta līkumeem, kurrī 1866 no Keiserā apstiprinati. Tā tad nu effoht schi ekā gattawa jauka un kohscha 50 gaddos usbuhweta. Wīnnā wehleschānās effoht: lai Latweeschi paschi scho ekā arween wairat puschnojoht un kohpjoht; lai paklausoht waldischānai un lai paleekoht ustizzigi sawam Keiserā. Kad wehleja augstam Keiserā laimi, us ko wīssi weest trihs reis urrah fauza un Keiserā weffelbu usdīerdami dīeedaja: Deewīs, fārgi Keiseru u. t. pr. Mahzitais fazzija: winsch effoht jauns bijis un wezs palizzis, bet wehl ne-effoht redsejis fungus un semneekus tā fā scho-deen kohpā ehdam. Effoht gan starpiba starp fun-

geem un semnekeem. Bet til leela ta ne-essoht, ka ta starpiba starp Jesu un wiina mahzelkeem bijusi un kad Jesus ar saweem mahzelkeem kohpā ehdis, tad arri fungi un semneeki brihscham warroht kohpā ehst. Weens galds fungem un semnekeem 700 gaddus kohpā effoht; tas effoht tas garris galds, Jesus meesa un affins, weenā tizzibā. Lai us preefchu arri tahdās gohda-deendās, tapat ka schodeen, fungem un semnekeem tas pats laizigs galds kohpā effoht, ka ta tehwischfiga un behrnischfiga mihlestiba starp fungem un semnekeem jo wairak augoht. Sem tahdas mihlestibas starreem brihweslibas cohks Widsemme jo labbalus anglus buh schoht nest. — Pehz tam, kad weesi us fungu un semneelu wesseliba glahses bija tutschojuschi, tad sehdahs ohtra weesu pusee pee galda. Pehz paehschanaas draudses skohlmeisters us sanahkuschem runnadams, papreefchu to leelu leelo preelu mekleja isteift, kas schinni deenā hundams wisseem Widsemeeleem, tilpat teem, furru tehwi dsimtsbuhschana dshwojuschi, ka arri teem, kas arween brihvi bijuschi, to preeku, kas wissu sirdis taggad ta fustiavoh, ka azzis mirds un ar preeku-asfarahm pildahs, — kas muttes aldarrijis, ka balsis ar balsehm weenodamahs leelā cohri, ka uhdens-straume weldamees par wiffahm leetahm paprech Deewam gohdu un slaru dewischas un Keiseram un fungem patezibū atnessuschas. Tad atpakkat skattidamees us teem pagahjuscheem 50 brihweslibas-gaddeem, par teem labbeem augleem runnaja, ko brihwesliba atnessusi, ka to pee laukeem, chlahm, brauzameem rihkeem, drehbehm un ihpaschi pee zilwekeem pascheem redsoht, furru skaitlis neween lohti wairojees, bet kas taggad — fur skolas zeltas un wehl arween zett — dauds labbak mahziti, arri dauds labbak un kahrtigaki isturrotees. Gan us to warroht atbildeht, ka wijs zaur lauschu paschu publeschanohs un darbu labbak palizzis. Tas gan arr' effoht teesa, ka Latweeschi un Tygauni un ihpaschi Ruhjenes apgabbala taudis labbi strahneeli effoht; to mehr kad, ka dsimtslaika, zilwekam pascham nepeckerohr ko pel-nijis, tad tam arr' mai uszihtibas effoht us darbu; tapehz tad arr' wissi wiianu labbi darbi brihweslibas-augli effoht. Us preefchu skattidamees rahiija, ka wehl dauds labbi darbi atleekoh, lai ihstena garriga brihwesliba wairotohs, un ka tadeht ihpaschi zilwekeem jazihnotees allasch labbak pascheem walditees, ka teem turflaht no paschwallas-prahta ja-atstahjotees, jo brihws zilwels nelihdsinajotees no walga atraisitam tustonam, un heidscht, ka par wiffahm leetahm effoht waijadfigs us labbahm leetahm — ka spittatu-zelschanu, nabbagu-kohpschanu, bahriau-apgahdaschanu, basnizes un skohlu usturreshanu un wairo-schanu — beedrotees. Wissas Widsemmes eedsihwotojeem ja-atsihstotees par weenas meefas lohzekeem un weenas lehdes rinkem, un tadeht teem ne-essoht wairs jaschfirahs pehz tantu un labru-sawadibas, bet atsinnuschi, ka teem weena mahte: mihta

Widsemme, kas wissus ehding un wisseem tas Lehws debbesis, — ka brahleem zits zittam japsihdscht. Tad heidsa ar to wehleschanohs, lai tee augli, ko brihwlaishana lihds schim Widsemmei nefusu tikkai ka mass sahlums effoht prett teem, kas pehz atkal pagahjuscheem 50 gaddeem buh schoht redjami. Kad pehz draudses skohlmeistera runnas Ruhjenei un wissai Widsemmei wesseliba bija dsehruschi, tad laffija weens jauneklis ihpaschi us brihwlaishanas-fwechkeem saflandetu rihmi. Pehz tam draudses skohlmeistera palihgs runnaja: leelais zilwelu pulks dsennotees us laizigas mantas baggatibu. Ta gan effoht labba leeta, ka weenam laizigas mantas pilna mehrā effoht; jo zaur tahm warroht dshivi atweeglinah un jaukaku darrh. Bet laizigas mantas ne-essoht pastahwigas, arr' tas gohds, ko zilwektahdam dahdoht, kas baggats laizigas mantas, tikkai tik ilgi pee wiina palekoht, kamehr wiinaam mantas effoht. Laizigas mantas retti kahds ihstenu preeku, bet wairak sirds-nemeeru atrohdoht. Tadeht laizigas mantas ne-essoht ta ihstena baggatiba, pehz ko mums wissewairak jadsennotees: bet ihstena mantas un par laizigahm mantahm dauds dahrgakas effoht: labba sapraschana, prahtha-un sirds-apgaifmoschana. Schihs effoht tahdas mantas, ko neweens newarohrt ohram eeschkinloht, nedfs zaur blehdigu andeli sakraht, bet pee wiinahm tikkai zaur uszihschana un dauds puhrineem teekoht. Tas ween, kam schihs mantas effoht sakrahtas un kas tafs pareist bruhkejoht, effoht ihsti baggats un laimigs laizigi un muhschigi. Schihs mantas padarohrt zilwekus us wisseem darbeem derrigus un dsennohrt tohs us peeklahjigeem, Deewam un zilwekeem patikameem preekeem. Bes schihs mantahm newarohrt neweena tauta brihwibā saltoht. Tadeht winsch wehloht, lai saltoht un seedoht skolas Widsemme, kas tee ihstee aweschi effoht, is kurreem tafs ihstena mantas warroht smelt. Pehz schihs runnas laffija Leelas-muischias walsts skohlmeisters us scheem fwechkeem kohschi saflandetu rihmi preefchā. Tad Daubert kungs runnaja: winsch effoht tahla Wahsemme dsimmis un audsis, bet us Widsemmei atnahjis un kahdus gaddus Ruhjene dshwejis, effoht Latweeschi tautu, wissewairak Ruhjeneschus eemiblejis. Tadeht winnam arr' schee Widsemmes brihwlaishanas-fwechkei effoht dahrgi fwechtki. Winsch no wissas sirds preezajotees, ka Widsemme zaur brihwibū, furra tee 50 gaddus jau effoht, daschus labbus sohtus apgaifmotahm tautahm turvali spehruschi. Tad wehleja, lai Widsemme allasch seedoht un saltoht. Lai Widsemmei arween dsennotees teizamas leetas peenemt un nederrigas atmost.

Wehl dauds tiffa runnahs un daudseem wesselibas usdertas, bet to wissu te issahstoht paliku scheerakstti dauds garri. Tadeht teischu te wehl to wairak wehrā leelamo.

Kad tumfa mettahs, tad tiffa sahles lohgi ar

dauds svezzehm apgaismoti. Skohlmeisteri dseedaja daschias tehwsemmes dseefmas. Tur atraddahs arri weena kohka-kanna, is kurras katris weests allu dsehra, par peeminnu, ka wezzeem Latweescheem tahdas kannas bijuschas muhsu bikkru un glahschu weetā, tee ihstee dserramee traufi; is tahn wianai sawu fmeffigo mestinu dsehruschi, kad wianai sawu libgo h- un zittus fw ehtkus svehtijuschi. Daubert fungis wehlejahs, lai Ruhjene scho kantu un farrogū paglabbajoh, kamehr atkal pa 50 gaddeem sawus 100 gaddu brihwlaishanas-fwehtkus svehtischoht, tad lai tohs atkal bruhejoh.

Tik preezicus svehtkus, ka schee bija, naw Latweeschi laikam nekad svehtijuschi. Tik weenprahrti naw Latweeschi laikam nekad bijuschi, ka us scheem svehtkeem tee bija. Pats zeenigs baron leelkungs un zitti, kas no Wahzu tautas bija, sehdeja starp Latweescheem pasakkas teikdamu un wiunu un allu dserdami. Wissi, wezzi woi jauni, Wahzeschi woi Latweeschi, wissi juttahs ar to dahrgu saiti „brihwiba“ saweenoti. Pehz pulst. 11 sahka zits pehz zitta schirtees. Es tizzi, ka scho preeka-deenu ne-weens neaismirshs.

Mehs teesham augstu laimi nessam,
Mums dahrga manta brihwiba!
Buhs-fimtu gaddus tannī effam,
Ak, mums irr jelta laimiba.
No ka wezztehwi sapnoja,
To handam mehs nu pilnibā!

Nu muhsu tautā fehla kahfahs,
Kas zittahm tautahm senn jau seed,
Dahf teizams eeraddums ectaisahs,
Un atrohd pee mums labbu weet'.
Das wiss zaure brihwibu noteek,
To ta ween tautai seedeht leek!

Lai paschi dseennamees zik spechjam
Us to, kas brihveem peenahkahs,
Lai netizzam wis katram wehjam,
Kas mums cepuhsch, kas ueklahjahs;
Lai katris, ta ka gohda-wihrs,
No biehnahm dseennahs palikt tihrs!

Lai dahrga mibilestibas faite
Muhs fadraudsiba lohpā seen;
Lai teem, to speesch jeb kahda faite,
Mehs queedam palighu arween:
Tad ihsta brihwiba mums plauks,
Un muhsu tauta seedeht, augš! M. L. pp.

(Gan wehl no wairak zittahm draudsehm Mahjas weesim finnas pefuhhtitas pahr scho brihwlaishanas-fwehtku svehtischanu, tomehr nespahjam wissas ušnemt, tadeht, ka sahchahs jinnas zitta zittai lihdsinajahs un — ka dauds lassitaji apniukuschi tahs lassift.)

Mulkiba makfa dsihwibn.

Leischobs pee kahdas sahdschahs bij kahda nafti bree-dis us aissalluscha esara dsert mekledams pagahsees gar semmi un newarredams wairs užzeltees, tur kempurejahs. Sahdschahs laudis to rihtā eeraudsijuschi et pee sahdschahs preefschneeka jeb waita un iſtahsta

tam to leetu. Woits tuhliht eemaultus un sedlus pakhebris, fauza kahdus 10 wihrus libdsi, buhshcht breedi lehnam no ledus nowilst, un tad schis jahschoht us muischu, dsimtsfungam par dahwanu to atdoht. Wiss arr' isdewahs, bet tik fo woits breefham muggurā tifka, un wihi breedi wattā palaida, steepa breedis, lai gan woits atspahreis turreja un prrru! prrru! fauza, ar sawahm flaihahm kahjahm us mesha prohjam. Kad pee mesha nahza, tad jau nabbags woits ar wisseem fedleem breefham sem wehdera nogreesahs, ka...ehr meschā pasudda. No tahs reises no breefha un woita wairs ne weſts. Breevis warbuht woitu gabbalu gabbalos fadausija un pats ar teem fedleem ffrehja, kamehr pahrfrehjees kahdā weetā nokritta un nosprahga.

A. R. . fst. . sch.

Grahmatu finnas.

Pee Mahjas weesa drifketaja Ernst Plates irr dabbujamas fchahdas grahmatas:

Pehterbura, aprakslita no P. Sternmann. Makfa 40 kap. f.

Sinnamiba par noslehppeem dabbas-fpehkeem, apgahdata no P. Sternmann. Makfa 40 kap. f.

Brihuischfigi stahsti par kustonu dabbas-prahbu, farakslita no P. Sternmann. Makfa 25 kap. f.

Slepckawiba, kas notilla Pehterbura, Gusewa eelā, Jatowlewa nammā, wassaras-svehtku nafti 1867tā gaddā, farakslita un pahrtuskota pehz ismekledamas polizejas altehm no P. Sternmann. Makfa 10 l. f.

Atbilde.

Chr. S-L. Mahjas weesis newarr wis ušnemtes wissadu lotteriju winnestus finnas darhti, jo ar tik dauds winnestu nummu-reem, ka tahn preminnefahm lotterijahm, warreu kahdas 3 woi 4 neddelas no weetas wissu lappu peepildiht. Tadeht katram sawa lotterijas billete japeerahda tur, tur to pizis un tur tas tohs minnestus dabbuhs finnaht.

Palihdūbas dahwanas preefsch ta svehtreis-neeka Scherberg cenahkuschas

no S. 1 r., S. Freymann 1 r., S. G. 1 r., C. Mengert 60 l., Grebst 1 r., A. S. 40 l., L. Neujahr 1 r., J. A. 20 l., J. Dumpf 1 r., J. E-g 2 r., lohpā 9 rub. 65 l.; parvissam lohpā 56 rub. 70 kap.

Wehl us preefschu tahos dahwanas par eizigi janems

Mahjas weesa apgahdataji.

Undeles-finnas.

Rihgā, 30. Mai. Vaiks wehjains, wihss un leetains.

Sihla andele. Buhrs tweethu 4 r. — l. libos — r. — l. rudsu 2 r. 50 l. libos — l. meeshu 160 kap. libos 70 l. ausu 1 rub. 70 kap. libos — l. var puhyu. Buhrs sveethu miltu 1 r. 20 l. rudsu miltu 2 r. 80 l. libos — kap. bideletu rudsu miltu — r. — l. meeshu putraimu 4 r. 50 l. libos 4 r. 80 l. grissu putraimu 3 r. 50 l. libos — r. — l. ausu putraimu 5 r. 70 r. grubbu putraimu — r. — l. stenu 5 r. — l. libos — r. — l. tarituppu 1 r. 20 l. libo 75 l. Bohds sveestu 4 r. 20 l. libos — r. — l. Muzza sahls: farana 6 rub., 25 l. balta rupja 6 rub. — kap. smalla — rub. — l. almena sahls — rub. — kap. — Silkes laudu muzzā 9 rub. 50 l. eglu muzzā 9 rub. — kap.

Raudas tirkus. Walts banla billetes — rub., Wids. usfallamas īhlu-grahmatas 100 rub., neusfallamas — rub., Rihgas īhlu-grahmatas — rub., Kursemes usfallamas īhlu-grahmatas — rub., 5 prozentu ušnemu billetes no pirmas leeneshanas 172 rub., no oħras leeneshanas 170 rub. un Rihgas-Dinaburgas bje-su-zella alzijas 125 rub.

Libos 30tu Mai pee Rihgas atmahluschi 775 luggi un 612 luggi atsgohjuschi.

No zonires atwehlehts.

Rihgā, 28. Mai 1869.

Athilbedams redaktehrs A. Leitan.

Gluddinashanas.

**Pilnigarohkas-grahmata preefsch
skrohdereem Latv. wallodā.**

Wairak skrohderei norunnajuschi sawā starpā schahdu grahmatu 20 dallas preefsch winnu ammata fluntes ißstairofchanom idoht, kas mafahs 4 rub. f. Schi grahmata isnahs weenā gadda laikā, par 1 dallai reisē, kur schahdas mahzibas elschā buhs, kā: 1. dallā, ta sameho un jagresch preefsch taisni auguscha; 2. d., ta preefsch tabda, kas us preefschu leezes; 3. d. kas apatkal leezes un t. pr. preefsch wissadrem augumeem tīle mahzibts; bet ißkārā dallā par sawabi augusdu zilvelu. Wehl japeemī: ne tik ween tāhs mahzibas par daschadi auguscheem tur buhs atrohdamas, bet ißkārā dallā mahzibas ori tabs daschadas mohdes preefsch wissadeem drehbju gabaleem, kā wibreescheem, seewichsahn, behreem, sāra-wihru un zitru gohda kahru mundereem, ar 1200 figurem, bildem, bildeim un schnittem. Dei, kas schi grahmata grībb apostoleht, lai usdohdahs wissmehlati līhi Jāhneem f. g. pee apgabdataja Rīgā, Pehterburgas Ahr-Rīgā, Sudmali-erā № 22, tai paschā mahjā, kur Stahlberg lunga drīklu nams, sehtā.

J. Dahlmann.

Dohdu schē to finnu, ka es starp Skahlu- un Sinder-wahrteem tāis jaunās bohdes ar № 66 teahjumu no daschadeem reepschleheru-darbeem esmu eericstejis un wissus pee manna ammata peederrigus darbus us to lehtalo ißdarischu.

Ferd. Ogell.

Ausu-ſehklas par 1 rub. 90 kap. un meesdus par 3 rub. 25 kap. pahrohd Kohlnessē melderis 2 Dukse.

Appalsh Beerin- jeb Lindenruh - muishas teek plawas ißrentetas. Japeeteizahs pee muishas waldishanas. 2

 Apšahjers pee „jauna melder“ ar vīktigu svaru, — Pehterburgas Ahr-Rīgā, pee leela pumpa. Tur dabbusi labbus prischns rūdsu miltus, labbus ſehklas- un wahramobs ūrus un oħdereš-aufas, prischns filkes lašu muzzā 8 rublus par muzzu; arri daschadas zittas ſehklas prezzes, ta zutluru, tehju, kasseju ic. par lehtalo irgu. 1

A. C. Schulz.

Labbus rūdsus, diw- un ſehklantigas kātētas meeshu-ſehklas, ausu-ſehklas, wiħku-ſehklas, finu, meeschu- un grīku-putraimus un ausu-miltus vahrohd A. Daune, māsa Iesu bānizas eelā, pee Iesu bānizas, blakkam apteekim jaunā muhra mahjā № 13.

Smaggas ſehklas- un barrojamas-aufas pahrohd 2 Robert Friederichs, māsa Rehnu-eelā № 10.

Keschas-enkura-pulksteni, ihpachti derrigi preefsch semmes-laučim tādeht, ka winnōs puttelli nemaj eekshā netek un bes atlebgas ušwellomi (jauna ißgudrofchan), irr par to lehtu zennu no 12 rubl. furb., ißpat arri ſehnas-pulksteni dabbujami pee 2

Joh. G. Kundt, Rīgā,
pulkstenu taiktaja,
Kalku-eelā, prettim Englischu magiħnei.

Ißkaptēs pahrohd Tiemer un beedris, leelā Smišču-eelā № 32.

Drilkehs un dabbujams pee bilshu- un grahmata-drilletaja Ernst Blačs, Rīgā, pee Pehtera-bānizas.

Sinna

preefsch Widsemies, Kursemies un Iggauu ļemmes.

S. Redlich
gruntigā

Englischu

magasihne

schinni gaddā, ißpat la preefschlaikā teek pahrohtas tilk ween tāhs ihstenahs **Steiermarkas** jeb **Għstreiku Fejera ļemmes ißkaptēs** no ūħstia kassama teħrauda, taifnas un līħas, garras un ihas ta' arri tāhs patentes-ißkaptēs ar selta wahrdeem aprastitħas, furas teek nofautas par kaufeta teħraudu ißkaptēħim un pee saħles warren lippigas irr, ta' arri weħl tāhs **garras Pruhfchu labbibas-** un tāhs ihas ūpplas **atwasu-** jeb **zinnu-ißkaptēs**, ißkaptēħu gallodinas, bruz-zelli, abmurini un laktiñas preefsch ißkaptēħu tappinashanas un dauds zittadas prezzes preefsch mahju waldishanas un ļemmes uskohpsħanas.

Sawiem draugeem un pasiflameem tē finnamu darru, ka arri schinni gaddā esmu dabbujis tāhs ihstenahs **Għstreiku Steiermarkas patent-ißkaptēs** no kaufeta teħrauda, ar selta raksteem, kas par taħbi ihsti derrigħam irr atraħas un no dauds fainneeleem, rentineeleem un ammatneeleem par taħdahm apleeziñatas. Tadeht schahs usteżju wisseem, kas weħl schahdas ißkaptēs naw pirkuschi, lai arri proħwe un tee paċchi tab-traddihs, ka paħr schahm naw zittas labbakas un leħtakas ißkaptēs.

Johannes Mitschke, Rīgā,
teħrauda-prezzu un schaujamu-riħlu bohde,
Kungu-eelā, ta' oħra bohde no Sinder-elas stuħra.

Pirmdeen' tai 9ta Junti, ta' oħra wassara s-fweħx kien deenā tilks turnhalle doħta

Balle.

Billetes mafahs preefsch wiħreeschu beedreem 50 kap. un freeweschu beedreem 25 kap.. preefsch wiħreeschem no beedribas lobzelkeem eweweem wiħreeschem 75 kap. un freeweschem 35 kap. un buhs dabbujamas Latv. beedr. mahjā 7. un 8. Junti un ballees deenā no pulsten 5 peħħi pulsēt 8 waqtar un beigħes pulisti. 300 no ribta.

Rīgas Latv. labbdarrisħanas beedr.

 Korneiburgas lohnu-barrojħanas un dseedinashanas-pulveris

preefsch sirgeem, leeleem lohpeem, ai-tahm un zujhakm.

Schħieħa flanwien, iwařit semmēs no waldishanas atweħletas un apstiprinatas un no flanwien lohnu-dakterem un no wissabu semmib-pulveris beedribahm par labbahm atsiftas lohnu-dseedinashanas-sahes, kas wiħswarax par labbahm un derrigħam ißraħdijs tāhs ta' arri Hollandiex-hu lohnu- un peena-pulveri tikkai ware dabuħħihee. 3

Wittuma Wetterich,
boħdes wahroħs: A. un W. Wetterich,
pee Pehtera bānizas.

 Aħsemmes arħus preefsch 1 un 2 sirgeem no 7 līħi 12 rubleem, taifa Semera-muħixha pee 3

C. Klawan,

Belgawas Ahr-Rīgā us Manha dambu № 10 irr wissadi dabbujami preefsch mahjas wajjadidibas.

Alfred Busch (Hach)
apteeku- un pehrju-prezzu bohde netħi no raħbiha.

Divi pirksti.

(Slatt. Nr. 21.)

Tumjiba sahka mestees, kad teefaskungs zeema wezzaka mahja atnahza. Pahrklaufschana nu fahzabs. Pohlis weenā kambari tifka apzeetinahts. Teeaskungs peelohdinaja, lai winna labbi apwaktejoht.

Wezzakajam pirmam bij jarunna. Bet wirsch ne ko dauds nemahzeja teift. Abbi lohpu andelmani schoricht ar fawu dsinneju pee wiana bijuschi. Krohgā winni faras pehdejas zuhlas bij pahrdevuschi, tad wehl kahdu laiku ar semnekeem kohpā dsehruschi un heidsoht ap puissdeenas laiku prezigi aissbraukuschi. Dsinnejs pehz puissstundas winneem pakkat gahjis un pehz stundas weens puiss no nahburga zeema, las no nejauschti pa to zellu nahzis, to sinnu par to slepkawibas darbu dewis.

"Kas schim zilwekam wahrdā?" — ta teefas prassija.
"Jahnis Tennisch."

Bes kaweschchanahs weens zilwels pehz Jahnis Tenninaa tifka stellehts.

Zilwels ar to sinnu atpakkat nahza, ka Jahnis us pilssehtu gahjis un wehl nau atpakkat nahzis.

Wehl wezzakajs teiza, ka us winna pawehleschanu semneeki to meschu tuhlit ismeklejuschi, bet ka winni ne weenu zilweku nau atradduschi.

Wairak ne ko nesinnaja.

Arri wezzaka seewa tifka preefschā aizinata un pahrklaufsta.

"Runnajat drohschi!" — ta teefaskungs usflubbinadams seewai fazija — "Teeva Jums gauschi pateiks, ja palihdsefeet, to leetu isskaidroht. Bit ilgi abbi andelmani pee Jums bija?"

"Pilnigu stundu!" — ta winna atbildeja.

"Wai Jums toreis dauds weesu bij un wai winna starpa arri lahdi atrabbahs, kurreem nelabba flawa?"

"Ne, zeenigs teefaskungs, tahdu ween nebija!"

"Kurreem tee andelmani tē pahrderuschi? Wai to warr buht sinnat?"

"Es wiffu esmu redsejuſt." — Ta wezzakaja seewa ar weisku mehli atbildeja. — "Pa preefschā klibbajam meeneekam diwas zuhlas pahrdeva, tad melnam Peteram weenu un Walteram diwas! Winni labbu naudu dabbujuschi un naudas suttis bij pilns! Bet ne-weens no muhsu zeema to nau darrjis! Tahdu blehpuschi tē nau!"

"Wai winneem dsinnejs bij lihds?"

"Sinnams!" — ta seewa — "Riktigi, riktigi! Tas winneem ahtri pakkat skrehja un diwstohbru plinti lihds nehma! Riktigi, to diwstohbru plinti, ko winni bij aismirsuschi, tapehz fa drusku bij eedsehruschees! Ta bij diwstohbru plinte! Un divi ir noschauti tifkuschi!"

Es jau tuhlit dohmaju, ka ar Pohli nau rik-

tig!" — Zeenigs teefaskungs, es wehl wairak' sinnu. Kad es til ween runnaht drihksstu!"

Bet pa preefsch atbildat mannim luhydasmas wehl us schahm jautafchanahm; Kad tee andelmani aissbrauzo?"

"Pehzpuissdeena, pulssten weenōs. —

"Ja Juhs to til skaidri sinnat?"

"Es paschulaik' ehdeenu eeneffu, kad aissbrauzo. Mehs puissdeenu ne kad wehlaik' ne-ehdahm neka pulssten weenōs un es papreetsch pehz pulssten flattijobs."

"Kad dsinnejs saweem fungem pakkat gahja?"

"Par puissstundi, jo ilgak' ne-ehdam. Paschulaike' bijahm gattawi, kad wirsch plinti panehma un aissgahja."

"Un jau weenu stundu wehlaik' ta sinnu par pardarito slepkawibas darbu bij klah?"

"Tas warrbuht bij drusku wehlaik'. Bet es wehl wairak' sinnu! Kad tee andelmani schoricht atnahza, tad tas jaunais dsinnejs ar weenu wihrus aiss wahreem stahweja un ar kluusu balsi ar winna runnaja. Tam wihrus bij leela melna bahrda un wirsch kā blehdis issfattijahs. Kad manni redseja, tad aisswilahs. Bet es winna jau biju redsejuſt un winna waigs mannim islikahs ta kā pasihstams. Til ween to nesinnaju, kur un kad winna esmu redsejuſt!"

"Un Juhs newarrat atminnetees," — ta teefaskungs — "kas tas tahds wihrs bija?"

"Ne!" — ta seewa — "Es winna weenu paschulaike' bishdi ween tifku redsejuſt, bet ta kā pasihstams wirsch mannim tak islikahs."

Wairak' ta seewa nemahzeja teift. Bet melni padebbefchi arween beesak' un beesak' Pohla puisschā galvu fahza aplaht. Ar plinti wirsch fungem bij pakkat gahjis. Pee dohses atraschanas wirsch warren isbihjahs. Ar bahrdaino sweschineelu paslehpuschu bija runnajis. Lad nu gandrijs ta islikahs, itt kā jaunellis pee slepkawibas darba wainigs effoht.

Teefaskungs winna wehl reis tifka preefschā nahst un to prassija, kas tas tahds zilwels bijis, ar furru schoricht paslehpuschu aiss wahrteem runnajis?

Stanislaus atbildeja: "Wiffus zilwekus jau ne-pasihstu. Ar dauds semnekeem andeles deht esmu runnajis. —"

"Bet to zilweku ar melno bahrdu tu tak pasihsti. Nemello. Patti faimneeze redsejuſt, ka tu ar winna runnajis."

"Es ne ko nesinnu." — Ta Pohlis.

"Reds, puika, es tevi til ween gribbeju prohweht! Jau faimneeze mannim ta wihra wahrdū teikuſi! Tas jau irr. —"

Jaunellis gaidija un gaidija us ta wihra wahrdū, bet par welti, jo teefaskungs to wahrdū jau nesinnaja.

"Es gribbu, ka tu mannim to wahrdū teizi!" — ta teefaskungs bahrgi fazija — "Un kad tag-

gad to wahrdū 'effi aismirfs, tad tewim zeetumā dohſchu wakas! apdohmatees, kahds wahrdū schim zilwekam irr!"

Tā fazzidams teefaskungs kahdus puischus aizinaja un pawehleja, lai Pohlī ar strikkem faseenoh.

Kad jauneklis tohs strikkus redseja, ko wianam ap rohkahm un kahjahm liffa, tad gauschi isbihjhabs un affaras birra is azzim.

Paschulait! dakteris eenahza istabā, kas pa tam starpam to feschauto andelmani bij apkohpis.

Kad jaunekli redseja ar strikkem fasetu, tad dakteris teefaskungam fazija: "Tad Juhs arween wehl tizzat, ka schis jauneklis wainigs? Ja Juhs wianu pee noschauto lihkeem buhru redsejuschi ka es, tad Jums tahdas fliftas dohmas teefscham nebuhtu!"

"Juhs schohs Pohlus nepashstat!" — tā teefaskungs — "Winni lohkahs kā wakas un irr ne-ustizzami kā fakki!"

"Bet apdohmajat jel," — tā dakteris — "kā pee puischha plintes itt nefahdas pulwera pehdas neat-rohdbahs!"

"Lai gan," — tā teefaskungs — "wisch to mehr wainigs. Bet weens pats sinnams to slepkawibū nau isdarijis. Mannim nu ja-ismekle, kahdi heedri wianam bishuschi."

Dakteris ar galwu frattija. „Kaut tik ween man nim isdohtohs, to feschauto andelmani atdsihwinah. Tad weens nenoseedfigs jauneklis tiks isglahbts!"

Oħtrā riħta jau wiffa pilsfeħta sinnaja, ka teesa slepkawu roħka dabbuji un apzeettinajusi.

Ne weens wianu nebij redsejis. Tumfba winsch teefaskunga wahgħos biji abrauzis. Bet to tak wiffi skaidri sinnaja, ka tas effoħt weens Pohlis un stiprs, leels wihrs ar mellu bahrdu un tā proħjam.

Wiffi teefaskungu usteiza, ka tik ahtri to slepkawu roħka dabbujis.

Oħtrā deenā teesa to semneka dehlu Jahnī Hen-ninu preelfschā aizinaja un pahrlausija. Bour to ko Jahnī il-teiza, Pohlū jauneklis wehl wairak tikkā apgruħtinahs. Jahnī, no pilsfeħtas nahl-dams, ne zik ilgi pehz pulksten diweem mesħa diwus schahweenus hija d'sirdejis. Bet dohmadams, ka laikam kahds gehgeris schahwis, winsch par to nebij behdajis un meerigi sawu zekku staigajis. Peħz kahdam desmit minutem Jahnī pee taħs weetas bij tizzis, kur tas nedarbs padarriħts. Tè winsch to Pohlī bij fatizzis, kas roħkas schnauksidams un schauksidams pee semmes gullejis un pehz pa-libha breħjis. Kad Jahnī wianu prassijis "wai to schahweju redsejis?" tad Pohlis atbildejis, ka gan effoħt redsejis. Un kad Jahnī prassijis, "kam slepkawu ne-effoħt fakħris?" tad Pohlis tik ween ar galwu frattijis un raudajis.

"Un wai tad Juhs to droħschi sinnat, ka puiss-

trimōs to schahweenu effat d'sirdejuschi?" Tā teefaskungs.

"Es ne zik ilgi preelfsch tam pehz pulkstena bijur redsejis," — tā leezinees — "un kad pee taħs weetas tiflu, tad weħl nebij triħs feerendel."

Peħz schahs issazzisħanas Jahnī Fennijsch tikkatlaists.

Nu aktal tas Pohlis tikkā pahrlausiħts. Bet lai gan teefaskungs wianam użbrukka ar labbu un ar kaunu, ar luuġgħanu un ar draudeschħanu, tad to-mehr puika stipri pee ta palika, ka newainigs effoħt. Par taħdu stuhrgalwibū un zeetsirdibū teefaskungs gauschi apfraitħas.

Teesa nu rakstija us Pohlā d'simtenes teefahm. Schahweena deħt wianna prassija, wai Stanislauς ar plinti labbi mahkoh rihkotees un doħses deħt, wianna prassija, wai schnauksatajs effoħt. Turflaħt gubernas awisej tikkā fluddinaħts: kas par to doħsiti kahdu sinnu warroħt doħt un iħpaħchi, kam ta-peederroħt, kas pee teefas lai peeteiżot.

Teesa driħs atbilsteschħanu dabbu ġu. Stanislauς liħds schim goħdigħi biji išturrejees un ne kaf weħl no teefahm soħdiħts tizzis. Par wianha schnauksħanu tur ne weens ne kof nesinnoħt. Bet ar plinti winsch gan labbi mahkoh rihkotees.

Tahdas bij taħs sinnas no Pohlā d'simtenes teefahm.

Bet weħl wairek' melnu padebbeschu sakrahwahs ap Pohlā galwu. Wiffi ta apgabbala loħpu andelmani warren kohi bij isbihjusħees, kaf par sawu abbeju beħdru behdigo l-kieni sinnu dabbu ġu. Winni gandriħs wiffi bij turrīgħi wiħri un pee reisħ-sħanahm teem kaftru reiħ pa pilnam naudas biji liħds. Proħtama leeta, ka tas din-fahrtiġs nedarbs winnem palika par haidekli. To jauno Pohlī wiñni gandriħs wiffi pasiuna. Bet ka winsch tas-wainigais effoħt, tas-winneem gruħt nahzahs tizzeħt. Io Stanislauς bij jauns un laipnigs puika un nemas kā slepkawa ne-ißfakkijahs.

Abbeem andemanem bij labba flawa. Winni kohpā beedribba sawu ammatu bij strahdajuschi un deesgan naudas pelnijuschi. Tas, kas pawissam bij noschauts, bij bes familijas. Tas oħtrs, Ignazis Huberts, nupat weħl bij appreżżejjes. Seewa, tik-ko to behdu sinnu bij dabbuji, tuħlit pee miħla wiħra miristmas gultas biji steigu sees. Ta biji stipra seewa. Taħs behħas wianu nesalausa, bet pee atreibħanahs użżikkubbinha. To slepkawu roħka dabbuħt, us to ween wianai firðs neffahs. Kad d'sirdeja, ka Stanislauς, tas jaunais Pohlis, zeetumā mests, tad fazzija: "Ne, tas nau wihs tas slepkawa!"

(Us preelfschu weħl.)

Slepławibas darbs padarrihts Tehrpatōs

14. Merzi 1867.

(Stat. Nr. 21.)

Tahdas bij tas no brugguteefas fuhtitas issazzi-schanas, kas sinnams ittin swarrigas un wehrā nem-mamas bija, ihpaschi deht ta, ka tik labb' krohdsi-nneeze, tik labb' Tahns Iz zittu krohgā klahbtuh-dami zilweki, Grinberga likti apskattijuschi, apleezi-naja, ka tas effoht ta pascha fuhrmana liktis ko winni 14. Merzi Ewvi krohgā redsejuschi. Gau-schi wehrā nemmama bij arri ta Kerrafera semneeka Jeħlaba Franzis leeziba, kas to schahweenu bij d'sirdejis.

Ta tad nu winnam nepasihstamam semneekam taifniba bij, ka tas sweschais zilweks ta Rahtsmuischhas fainneeka Soo Jürri kalps effoht, tad tas slepkawneeks nu bij sinnams.

Brugguteesa tuhlit to paschu wiħru, ko us Ewvi krohgū bij stellejuſi, us Rahtsmuischu fuhtija, ka lai minnetu kalpu rohkā dabbujoht.

Bet tas fuhtirts wiħrs deemschehl atnahja at-pakkat ar to sinnu, ka neween Soo fainneekam itt nekahda kalpa ne-effoht, bet ka arri starp wisseem Rahtsmuischhas kalpeem tahds wiħrs ne-atroħdotees, no ka to warretu dohmaht, ka tahdu nedarbu pa-darrijis.

Turklaht ta bij leela nelaime, ka tas semneeks, kas Ewvi krohgā par to brauzeju bij teijs, ka minnu pasihstoht, ne kur nebij atroħdams. Gan bruggu-teesa winnu wissur melleja, bet ne kā. Ewvi krohgā winsch tannu waħkarā bija. Bet no kurrenes nah-zis un us kurreen għajjis, to ne weens nemahzeja teift. Gan zaur Iggauu awisehm un arri paschħas basni-żas tifla uzażinaħts, lai peeteizottee, bet tomehr ne-kahdu sinnu nedewa.

Gudrineeki wissur roħdahs. Ta pat arri Tehrpatōs. Tee nu polizeju fahla apspreest un tai pahr-mest, ka slepkawu rohkā nedabbujoht. Wissos krohgħos un schenķos tifla spreests un gudroħts. Wissadas aplamas flawas iżżejhahs. "15 Merzi weens zilweks, ar affinim a pgħażihs, effoht redsejts tizzis, bes ka polizeja to buħtu aistikkus." Jeb: "weens zilweks ne-effoht leedsees, ka to nedarbu padarrijis, bet polizeja tomehr to ne-effoht apzeettinajusi." Un aktal: "slepkawneeks ar plinti pa eelu aplakħrt skrej-joht un ne weens winna m'eb nedarroħt. Polizeja to sinnohħt un tomehr guļloħt." Sinnams ka tahdas runnasħanas murgi un sapnai ween bija.

Ko polizeja tagħad klaidri sinnaja, tas bij tas: 14. Merzi waħkarā tas noschauts fuhrmanis ar weenu nepasihstamu zilweku bija us Ewvi krohgū brauzis. Tè winsch kahdas 10 minutes bij pak-wejees un tad us pilsseħtu atpakkat brauzis. Us zeffu tas brauzejs fuhrmani bij noschawħis. Slep-kawa laikam likti aplaupijs un tad us pilsseħtu għieejis sirgħus un kammanas ne taħbi no Embasa

uppes astahjjs. Kurp tad dewees, kas winsch ef-soħt, kapeħz to nedarbu padarrijis? wis tas bija un palitka apsleħpt.

Pehz kahdu laiku jauns leezibas dewejs gaddijahs. Bej teem abbeem fennak' minnetaem fuhrmanem tas-slepkawa weħl ar weenu tħeqxa fuhrmani għibbejjs braukt, tomehr ne us Ewvi krohgū, bet u mesħ-fargħmha, Soppi wahrdā, kahdas 2 werstes no kroħga.

Kas sinn, wai Soppi mesħsargs kahdu sinnu par to slepkawu newarreja doht! Winsch tadeht tuh-lit tifla prassights, wai kautko par winnu newarroħt teift, ihpaschi, wai daschħaħart 14. Merza waħkarā kahdu zeeminu nau sagħidijis, jeb wai ar wahrdū kahdu zilweku newarroħt usħoħt, kam minneta laik ar winnu warri buht kahdas darrisħanas bixxu. Mesħsargs bij goħdawihxs, kam preesħnejek labbu leezibu dewa. Winsch u wiffahm schaham jauta-sħanahm ar: "Ne!" atbildeja un ihpaschi weħl ap-stiprinja, ka minneta waħkarā ne mas mahja ne-effoht biji, bet l-ihħoq ar seewi us kahħam nħabura muisħa Sotagħa. Ta Rahtsmuischhas semneeka Soo Jürri wahrdas winna m'eb minnem. Winsch arri ne weenu paschu Rahtsmuischhas kalpu nepasinnu, no ka winsch buħtu warrejjis dohmaht, ka tas deħt kahħadha darrisħħanahm pee winna buħtu warrejjis nahkt.

Ta tad arri ta tħeqxa fuhrmana leeziba ne ko ne-ħidseja. Un tomehr dauds ħidseja. Jo zaur scho leezibu drusku gaismas iżżejhahs par to jauta-sħanu; furra fahne iħsti tam nedarbam biji? jeb: kas to slepkawu pee slepkawibas d'sinni?

Wai tas zilweks teesħam no pascha eesħkuma apnæħmees, to fuhrmani noschaut un aplaupiħt? Wai winsch teesħam tik bissi bij sħidnej, ka pahri rubtu winna ażżejjis wairak' wilka nela weena zil-wika d'sħidħiwa? To gan newarreja wis tizzeħt. Jo ja winsch tuhlit no eesħkuma to fuhrmani buħtu għibbejjs noschaut, — wai tad winsch weens ap-lamneeks nebuħtu biji, ja scho apaqemħanohs tuh-lit, us Ewvi krohgū brauzoh, nebuħtu isdarrijis? Pehz ka winna tad weħl Ewvi krohgħs bij ja-ap-mekle, kur taħbi driħi buħtu warrejjis pasights tift?

To tad newarreja wis tizzeħt, ka tas zilweks no pascha eesħkuma to fuhrmani għibbejjs noschaut. Kas tad nu zits schim nedarbam bij par fahni? Ka winsch to fuhrmani no ne jaufxi noschawħis, to newarreja tizzeħt. Jo wai tad tahħas, kas obħru ne-tibħscham nosħawħis, weħl ees winna aplaupiħt?

Tad nu zittadi newarreja dohmaht kā tā:

Tas zilweks eesħkumā gan us to nau doħmajis, to fuhrmani noschaut, bet brauzoh tħadħus slepkawibas doħħas winna firdi zebħlu schahħas, furras winsch beidsoħt arri isdarrijis.

Wai warri buħt fuhrmana naudax ma sumin is-ħalli winnu tħarridajis, ko kroħgā bij redsejjs, tad fuhr-

manis par allu makkajis? Tas nu gan buhtu warrejis notilt. Bet tas tak arri gauma bij jaleel, ka tam slepkawam kahds mehrkis bija, ka labb' us Ewvi frohgu bij brauzis. Kahds nu bij schis mehrkis ar paschu slepkawibas darbu saweenojams?

Un te nu tas pirmits minnehts wahrdts peepildjahs, „ka ta trescha fuhrmana leeziba daudz lihdsejusi.“

Pehz schihs leezibas tas slepkawa pa preefsch us Soppi meschfarga mahju gribbejis braukt. Soppi meschfargs wiffa tannit apgabbala par baggatu wihru tifka turrehts, kam fawâ mahjâ pa pilnam naudas. Meschfargs, ka minnehts, 14. Merza wakkarâ nebij mahjâ. Kas finn, wai tas slepkawa to nesinnaja. Bet ja to sinnaja — kam tad winsch nebuhtu warrejis apaemtees, meschfarga mahjâ eelijst un to apsagt? Tas slepkawa warrihuht no fuhrmana pagehrejis, lai winnam pee sagfchanas palihdsoht. Fuhrmanis, gohdawihrs buhdams, warr buht leedsees un brauzejs tad laikam fuhrmani noschahwis, bishdamees, ka fuhrmanis to usdohschoht teesahm.

Ta polizeja gudroja un lassitati drijf atsfahrtihs, zil labbi schi gudroschana sagahja ar pateeisbu.

Tomehr polizejai pee tahdas gudroschanas ne kahdas drohschas pahlreejinachanas nebija. Jo tas tak gruht' nahzahs tizzeht, ka tas brauzejs no gluschi swescha zilweka pagehrejis, lai winnam palihdsoht pee sagfchanas. Un tilpat gruht' nahzahs tizzeht, ka tas brauzejs to fuhrmani tuhlit noschahwis, kaf winnam pee sagfchanas negribbejis par beedri buht. Jo ja arri tas fuhrmanis to pee teesahm buhtu usdewis, tad tomehr teesa winnam itt ne ko nebuhtu warrejusi darriht, ja winsch buhtu leedsees; Jo leezineku jau nebij. Un fuhrmana wahrdts wairak nebuhs wilzis, ka brauzeja wahrdts.

Ta tad ta leeta arveen wehl bij apflepta, kaf peepeschti polizeja sinnu dabbuja, ka kahdas deenas preefsch tahs slepkawibas weens jauns zilweks ar pistoli pehz swirbuteem schahwis. Tas bija notizis pee Rahtsmuischhas Soppako frohga, kahdas 5 werstes no pilsfehtas. Tas schahwejs bij ta jau beesi minneta Rahtsmuischhas semneeka Soo Jürri audseknis.

Sinnams ka teefai tuhlit prahtha nahza, ko tas nepasibstams semneeks Ewvi frohgâ bij teizis, ka tas brauzejs ta Soo Jürri kalps effoht. Teesa beslaweschanahs weenu ustizzamu zilwelu suhtija us Rahtsmuischu. Soo Jürri audseknis paschulait' bij meschâ pee malkas zirschanas. Tik ko tas no teefas suhtichts tam jauneklam tuwojahs, tad schis pee semmes kritta, schehlastibu luhdams.

Tas no teefas suhtichts wihrs bija tas pats, ko teesa jau pirmoreis bij suhtijuhi. Toreis winnam gan stipri bij wihlees. Jo ja dsittak' buhtu ispraf-sijis un mellejisis, tad laikam gan buhtu dsirdejis, ka Soo Jürri fainneekam, lai gan ne kalps, tad to-

mehr audseknis effoht. Winsch to audseknis buhtu usmellejisis un preefschâ nehmis un tas jauneklis laikam wiffu buhtu isskahstijis.

Nu tomehr ta leeta us labbo pusti bij greesta. Slepkawa bij rohka.

Tam jauneklam bij Kristjahn's Konn wahrdâ. Pehz mahzitaja wezzuma sihmes winsch bij 19 gadus wezs. Par winna preefschjeju dshwi un isturreschanohs tik labb' winna fainneeks ka arri muischhas waldischana tam labbu leezibu dewa. Tik ween fainneeks par to schehlojabs, ka Kristjahn's no scha gadda esfahluma daudz pa frohgeem apkahrt blanditees effoht fahzis un par daudz kahrigs us bikkarta spehli effoht bijis. Schahs spehles deht winsch kuhtrs effoht palizzis un wairs negribbejis strahdaht, ta ka fainneeks winnu daudz reisahm bahris un sihwejis.

Isskattas pehz gan neweus nebuhtu dohmajis, ka Kristjahn's weens slepkawneeks effoht. Winsch bij smuks puika ar dseltanem matteem, ar sillaahm azzim un ar laipnigu seiju. Winsch arri bij skohlahts un mahzeja neween lassijt bet arri rafstijt un rehkinah. Saimneeks winnu kreetni, ka laikam behrnu, bij audsinajis un winsch sinnams arri par fainneeku buhtu palizzis, ja pats tihsham fawu laimi nebuhtu isahrdjis un pohstijis. Ka fainneeki weenu slepkawu bij audsinajuschi, pee ta winni teesham nebij wainigi.

(Us preefschu wehl.)

Labs vadohms.

Kahds sihstuls fazziha kahdureis us fawu draugu, furesch winnam fuhdseja, ka winsch daudz no laudim us to speests teefoh, winneem naudu aisdoh: „Dareet ta ka es darru. Es turru few diwus makkus preefsch mannas nandis: to weenu es nosauza „kautkahds“ un to ohtru „wiffa pafaula.“ Wiffu mannu naudu es eeleku tai pirmâ makkâ, bet tai ohtrâ makkâ es neweenu graffi neleeku. Kaf nu kahds pee mannim nahk un luhd, kaf es winnam naudu aisdohdu, tad rahdu winnam to tuffcho makku un swehredams fakku, ka man taggad wiffa pafaula ne weena grashcha nau, un kaf man pascham naudas waijag, tad man ja-eet pee kautkahda un nauda jamekke. Ta es wiff nemelloju, bet paturru fawu naudu un fawus draugus.

Kungs: „Es tak Jums jau dewa.“

Akla is: „Tas bij par spehleschanu; par deedeleschanu arri waijaga.

Atbilstedams redaktehrs A. Leitan.

No Zensures atwelechts.

Nihgâ, 28. Mai 1869.

Drikkehts un rabbujams pee bilschu un grahmatu-drikkehtaja Ernst Plates, Nihgâ pee Pehtera-basnizaš.